

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

25 януари 2011 г.

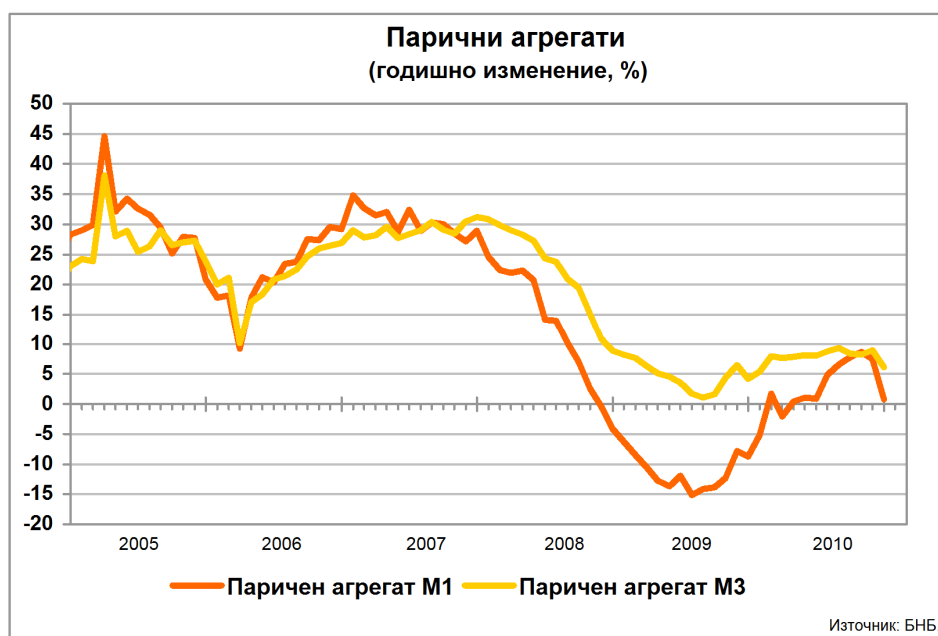
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Декември 2010 г.

През декември 2010 г. годишният прираст на *широките пари* (паричният агрегат $M3^2$) е 6.2% при 9% през ноември 2010 г. В края на декември 2010 г. те са 50.624 млрд. лв. (72.4% от БВП³) при 50.966 млрд. лв. към ноември 2010 г. (72.9% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^4$, се увеличава през декември 2010 г. с 0.8% на годишна база (7.5% годишен ръст през ноември 2010 година).

Графика 1

В края на декември 2010 г. депозитите⁵ на *Неправителствения сектор*⁶ са 43.096 млрд. лв. (61.7% от БВП). Годишният им темп на прираст през отчетния месец е 8.4% при 8.6% през ноември 2010 г. Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 12.061 млрд. лв. (17.3% от БВП) в края на декември 2010 г. В сравнение със същия месец на 2009 г. те нарастват с 0.9% (0.9% годишен ръст през ноември 2010 година). Депозитите на *Финансови предприятия* се увеличават с 6.4% на годишна база през декември 2010 г. (3.2% годишен ръст през

¹ Предварителни данни. Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика/ Парична статистика*.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При прогноза на БНБ за БВП за 2010 г. 69.895 млрд. лв.

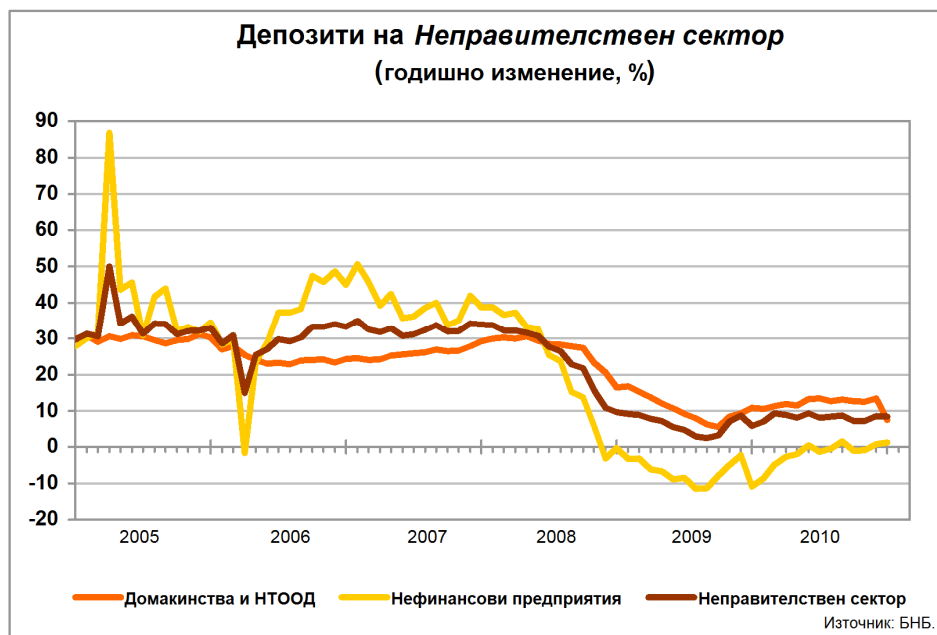
⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън *Парично-финансови институции* и *овърнайт-депозити* в левове и чуждестранна валута).

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ, в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ *Неправителственият сектор* обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (финансовите посредници и спомогатели, застрахователните дружества и пенсионните фондове) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

ноември 2010 г.) и в края на месеца достигат 3.691 млрд. лв. (5.3% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 27.345 млрд. лв. (39.1% от БВП) в края на декември 2010 г. Те нарастват с 12.3% спрямо същия месец на 2009 г. (13.4% годишен ръст през ноември 2010 година).

Графика 2

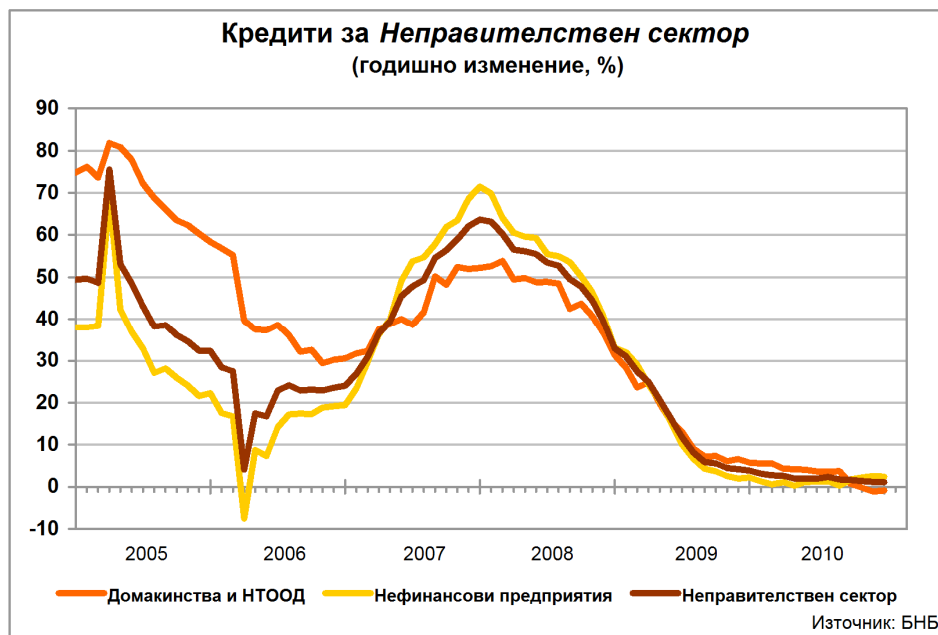
Нетните вътрешни активи са 49.117 млрд. лв. в края на декември 2010 г. Те се увеличават с 3.6% спрямо същия месец на 2009 г. (6.7% годишен ръст през ноември 2010 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 49.905 млрд. лв. и нараства с 4.9% (7.5% годишен ръст през ноември 2010 година). На годишна база, през отчетния месец, вземанията от *Неправителствения сектор*⁷ се повишават с 1.3%, достигайки 52.280 млрд. лв. (1.2% ръст през ноември 2010 година).

В края на декември 2010 г. кредитите за *Неправителствения сектор* са 51.543 млрд. лв. (73.7% от БВП) при 51.563 млрд. лв. към ноември 2010 г. (73.8% от БВП). Годишният им темп на нарастване през отчетния месец е 1.1% (1.2% годишен ръст през ноември 2010 година). Изменението в размера на кредитите за *Неправителствения сектор* е повлияно от нетните покупки на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните 12 месеца е 548.8 млн. лв. На годишна база продадените кредити от *Други ПФИ* са 92.4 млн. лв. (в т.ч. 36.3 млн. лв. през декември 2010 г.), а обратно изкупените кредити – 641.2 млн. лв. (през декември 2010 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* се повишават с 2.4% на годишна база през декември 2010 г. (2.5% ръст през ноември 2010 г.) и в края на месеца достигат 31.678 млрд. лв. (45.3% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 18.984 млрд. лв. (27.2% от БВП) в края на декември 2010 г. Те намаляват с 0.8% спрямо същия месец на 2009 г. (1.1% годишен спад през ноември 2010 година). В края на отчетния месец *жилищните кредити* са 8.709 млрд. лв. и нарастват с 3.8% (3.8% ръст през ноември 2010 г.). *Потребителските кредити* възлизат на 7.554 млрд. лв. и са по-малко с 2.8% спрямо декември 2009 г. (3.4% спад през ноември 2010 г.). На годишна база *други кредити* намаляват с 5% (7.6% годишен спад през ноември 2010 г.) като достигат 909 млн. лв.

Кредитите, предоставени на *Финансови предприятия* са 881 млн. лв. в края на декември 2010 г. В сравнение с декември 2009 г. те намаляват с 2.7% (2.9% годишен ръст през ноември 2010 година).

⁷ Вземанията от *Неправителствен сектор* по инструменти включват *кредити, репо-сделки, ценни книжа, различни от акции и акции и други капиталови инструменти.*

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ⁸, БНБ събира информация за всички балансови показатели на *ПФИ*, включително информация за кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/с просрочие в обслужването. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана, поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за класифицираните експозиции по срокове на просрочие. В съответствие с международната практика, отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са с влошено качество/с просрочие в обслужването. За надзорни цели детайлни данни за класифицираните рискови експозиции се представят с финансовите отчети съгласно *Наредба № 9 на БНБ от 3 април 2008 г. за оценка и класификация на рисковите експозиции на банките и за установяване на специфични провизии за кредитен риск*⁹.

Поради това, агрегираните данни за реструктурираните и с влошено качество/с просрочие в обслужването кредити не показват общо класифицираните рискови експозиции, нито конкретно дела на необслужваните експозиции (тези с просрочия над 90 дни). Източник на информация за класифицираните рискови експозиции са надзорните данни на БНБ. Съгласно данните, публикувани в прессъобщението *Състояние на банковата система към края на септември 2010 г.* от 29 октомври 2010 г., делът на класифицираните експозиции с просрочие над 90 дни в брутните кредити (без тези за кредитни институции) е 10.61%.

Нетните чуждестранни активи са 17.086 млрд. лв. в края на отчетния месец при 16.523 млрд. лв. в края на ноември 2010 г. На годишна база те нарастват с 16.1% при ръст от 14.4% през ноември 2010 г. През декември 2010 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 0.2% (1.3% годишен ръст през ноември 2010 г.) като достигат 33.381 млрд. лв. *Чуждестранните пасиви* са 16.295 млрд. лв. и на годишна база спадат с 12.4% (9.3% годишно понижение през ноември 2010 г.).

⁸ Регламент (ЕО) №2423/2001 на Европейската централна банка от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2001/13) и Регламент (ЕО) №63/2002 на Европейската централна банка от 20 декември 2001 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2001/18).

⁹ Приета от Българската народна банка на 3 април 2008 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 38 от 11 април 2008 г., в сила от 11 април 2008 г., изменена и допълнена с бр. 21 от 2009 г.

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(годишен темп на прираст, %)

	2007	2008	2009	Ноември 2010	Декември 2010	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
Компоненти на М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	31.2	8.8	4.2	9.0	50,624	6.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	28.9	-4.1	-8.8	7.5	18,270	0.8
1.1. Пари извън ПФИ	19.3	8.0	-11.4	2.6	7,357	3.4
1.2. Овърнайт депозити	35.0	-11.0	-7.0	10.5	10,913	-0.9
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	33.7	21.1	14.3	9.7	32,282	9.4
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	35.3	20.3	18.8	9.8	27,840	9.5
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	26.0	25.3	-7.7	9.2	4,441	8.7
3) М3 - М2(=3.1.)	-50.8	348.4	-37.0	119.5	72	27.8
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-50.8	348.4	-37.0	119.5	72	27.8
Източници на М3						
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	2.7	-27.1	5.5	14.4	17,086	16.1
1.1. Чуждестранни активи	21.4	4.1	2.4	1.3	33,381	0.2
1.2. Чуждестранни пасиви	70.3	53.4	0.0	-9.3	16,295	-12.4
2) НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	58.0	34.7	6.0	6.7	49,117	3.6
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	58.8	33.0	6.8	7.5	49,905	4.9
2.1.1. Вземания от сектор "Държавно управление" ²	98.5	20.4	-22.5	-65.4	-2,376	-40.8
2.1.2. Вземания от Неправителствения сектор ³	62.5	31.6	3.8	1.2	52,280	1.3
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ⁴	-301.8	182.4	-167.8	-77.1	-788	-421.4
Депозити⁵ и кредити на неправителствения сектор						
Сектор	2007	2008	2009	Ноември 2010	Декември 2010	
					Салдо (млн. лева)	Годишен темп на прираст (%)
ДЕПОЗИТИ⁵ (=1+2+3)	34.0	9.7	5.9	8.6	43,096	8.4
1) Нефинансови предприятия	38.8	-0.3	-10.9	0.9	12,061	0.9
2) Финансови предприятия	50.8	13.6	58.4	3.2	3,691	6.4
3) Домакинства и НТООД	29.3	16.4	10.9	13.4	27,345	12.3
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1) Нефинансови предприятия	71.5	33.1	2.3	2.5	31,678	2.4
2) Финансови предприятия⁶	64.1	73.8	20.7	2.9	881	-2.7
3) Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	52.2	31.4	5.8	-1.1	18,984	-0.8
3.1. Овърдрафт	60.2	51.0	1.4	-9.3	1,811	-10.2
3.2. Жилищни кредити	64.0	38.0	8.4	3.8	8,709	3.8
3.3. Потребителски кредити	46.3	25.1	6.9	-3.4	7,554	-2.8
3.4. Други кредити	24.0	5.9	-12.3	-7.6	909	-5.0

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидираня баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13), начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от *Неправителствен сектор* включват вземанията от *Нефинансови предприятия*, *Финансови предприятия*, както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включва следните позиции: *Дълготрайни активи*, *Отношения между Парично-финансови институции (нето)* и *Други активи и пасиви (нето)*.

⁵ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ, в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁶ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

Парични, депозитни и кредитни показатели¹

(Принос на компонентите им към годишния прираст, %)

	2007	2008	2009	Ноември 2010	Декември 2010
Компоненти на М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	31.2	8.8	4.2	9.0	6.2
1) ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	14.5	-2.0	-3.8	2.8	0.3
1.1. Пари извън ПФИ	3.8	1.4	-2.0	0.4	0.5
1.2. Овърнайт депозити	10.7	-3.5	-1.8	2.5	-0.2
2) М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	16.8	10.7	8.1	6.0	5.8
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	14.5	8.6	8.8	5.3	5.1
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	2.3	2.1	-0.7	0.8	0.7
3) М3 - М2(=3.1.)	-0.1	0.2	-0.1	0.1	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-0.1	0.2	-0.1	0.1	0.0
Основни източници на М3					
1) НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	2.7	-27.1	5.5	14.4	16.1
1.1. Чуждестранни активи	29.5	6.7	5.5	2.8	0.5
1.2. Чуждестранни пасиви	26.9	33.8	0.0	-11.5	-15.7
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	58.8	33.0	6.8	7.5	4.9
2.1.1. Вземания от сектор "Държавно управление" ²	-10.1	-2.6	2.6	6.2	3.4
2.1.2. Вземания от Неправителствения сектор ³	68.9	35.6	4.2	1.3	1.5
в т.ч. Кредити (=а+б+в)	68.1	36.3	4.2	1.3	1.2
а) Нефинансови предприятия	44.9	22.5	1.5	1.7	1.6
б) Финансови предприятия ⁴	0.8	1.0	0.3	0.1	-0.1
в) Домакинства и НТООД	22.4	12.9	2.4	-0.5	-0.3

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2423/2001 на ЕЦБ от 22 ноември 2001 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2001/13), начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа, различни от акции и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Данните са предварителни.

² Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

³ Вземанията от *Неправителствен сектор* включват вземанията от *Нефинансови предприятия*, *Финансови предприятия*, както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁴ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.